

BIBLICKÁ NEMOC

Jeden malomocný řekl Ježíši: „Pane, chceš-li, můžeš mě očistit.“ On vztáhl ruku, dotkl se ho a řekl: „Chci, buď čistý.“ A hned byl od svého malomocenství očištěn.

Zdá se téměř nemožné, že choroba, kterou léčil už Pán Ježíš, stále nebyla vymýcena a trápí muže i ženy v mnoha chudých oblastech světa. Na její léčbě se podílí i česká organizace Likvidace lepry, jejíhož dobrovolníka, Štěpána Thümmela jsme se zeptali na jeho zkušenosti a zážitky. Na následující straně si můžete přečíst strhující příběh statečné africké ženy stížené těžkou chorobou.

Milý Štěpáne, viděl jsi někdy nemocné leprou na vlastní oči?

V roce 2023 jsem v rámci Likvidace lepry navštívil Kolumbii. Byl to obrovský kulturní šok. Na nemoc jsem byl připravený, znal jsem ji z fotek, videí, příběhů nemocných. Ale na vše kolem už ne. Vedro, vlhkost, intenzivní pachy... Představoval jsem si, že existují enklávy nemocných, jenže realita byla jiná – chudoba byla úplně všude.

Zažil jsi moment, který vás skutečně zasáhl?

Jeden den jsme navštívili rodinu, kde měly lepru tři generace – prarodiče, jejich syn a jeho dvě děti, které jsme testovali a zjistili, že nemoc se u nich nejspíš také rozvine. Bylo těžké si uvědomit, že i když jim chceme pomoci, cesta k vyléčení bude velmi dlouhá. Nestačí podat léky a vše je vyřešeno. I když se to vyléčí, jejich situace zůstane složitá. I kvůli stigma, kterému je s ní bohužel stále spojeno.

Skutečně dochází ke stigmatizaci nemocných?

Jde spíše o strach. Když někoho poslali na testy, bylo vidět obavy. Ale přímé vylučování nemocných jsem neviděl.

Viděl jsi, že pomoc funguje?

Ano, i v chudých osadách nás lidé s radostí objímali a děkovali, protože věděli, že díky dárcům mohou žít lepší život.

Chtějí vyléčení lidé pomáhat dalším?

Rozhodně. Například organizace Felehansen podporuje v Kolumbii rehabilitaci bývalých pacientů a jejich znovu

Obydlí chudých v Limě, Peru.

začlenění do společnosti. Pro ty, kteří nemoc neprožili, je těžké pochopit, co znamená mít lepru. Proto je důležité, že si lidé mohou navzájem pomáhat.

Jak jsi se dozvěděl o Likvidaci lepry a co tě přivedlo k tomu stát se dobrovolníkem?

Kdysi jsem narazil na časopis Misionář malomocných, vydávaný Likvidací lepry, ale nijak zvlášť jsem se o to nezajímal. Teprve když se projekt dostal pod pražské arcibiskupství a zapojil se do něho můj strýc P. Vojtěch Eliáš, začal jsem k němu chodit na brigády. Od té doby pomáhám příležitostně, někdy častěji, jindy méně.

Ze začátku jsem pomáhal s administrativou, ale dnes se hlavně podílím na přípravě akcí tady v Česku, především poutí Likvidace lepry a přednášek.

Jak to vypadá na poutích Likvidace lepry?

Setkáváme se zde s dárci a vidíme, kolik jich opravdu je. Jsou mezi nimi lidé různého věku i sociálních vrstev, ale spojuje je touha pomáhat. I ti, kdo toho sami moc nemají, dokážou svými skromnými dary společně dělat velké věci. Právě díky těmto dárcům organizace funguje.

Někdy ale lidé nahlíží na svět evropskou optikou a nechápou, proč při léčbě nemocí nebo chudoby nefungují stejná řešení jako u nás. Realita tzv. třetího světa je ovšem úplně jiná. Stát a jeho služby jsou tam většinou na mnohem horší

Štěpán Thümmel

úrovni, někde chybí úplně. Když člověk opustí Evropu, pochopí, že některé naše problémy jsou ve srovnání s těmi jejich malicherné.

Přemýšlel jsi o tom, proč je lepra stále na okraji zájmu, přestože ji lze vyléčit jednoduchými antibiotiky?

Ano, zvlášť po návratu. Přišlo mi absurdní, co všechno řešíme tady, zatímco jinde lidé trpí nemocí, kterou bychom mohli jednoduše vymýtit. Vidět tuhle realitu mi otevřelo oči.

Co sis z té cesty odnesl sám pro sebe?

Neuvěřitelnou vděčnost těch lidí. Byla opravdová a hluboká, upřímná, ne nějaké formální „děkuji“.

Děkujeme za rozhovor, ptal se Zbyněk Pavienský

„Neměl jsi se svou španělštinou na dovolené v Madridu potíže?“
„Já ne, ale Španělé ano.“

Likvidace lepry

Jsme křesťanská nezisková organizace. Snažíme se získávat finanční dary, kterými podporujeme léčbu lepry, tuberkulózy a vředů buruli. Šíříme osvětu proti diskriminaci nemocných a sociálnímu vyloučení. Pomáháme lidem v Indii, Pákistánu, Libérii, Tanzanii, Kolumbii a Bolívii.

V našich projektech vždy spolupracujeme s místní církví či charitativními organizacemi, protože víme, že jen díky spolupráci můžeme znásobit účinek naší pomoci. Naší prací je přispět k životu ve světě bez lepry a diskriminace nemocných.

www.lepra.cz

Ruce postižené leprou.

EKIE – NEJSILNĚJŠÍ VĚTEV

Jmenuji se Ekie Silay. V našem jazyce znamená „ekie“ nejsilnější větev v kroví. Možná síla mého jména mi pomohla projít tím nejtemnějším obdobím života. Je mi 26 let a mám dvě krásné dcery. Pocházím z vesnice Bordeline v liberijském okrese Nimba, nedaleko města Ganta. Svěho tatku jsem nikdy nepoznala. Maminka prodává na trhu potraviny a drobné zboží. Již osm let žije se svým druhým partnerem, který se o nás všechny dobře stará.

Do svých 14 let jsem mohla chodit do školy, ale potom jsme již neměli peníze na podporu mého vzdělávání a já musela místo školy začít pracovat. V mnoha zemích, jako je ta naše, není vzdělání samozřejmost. Škola je pro děti dar, ne povinnost. A když rodina nemá na sešity, školní uniformu nebo dopravu, dítě často zůstane doma a místo sezení v lavici pomáhá na trhu.

V roce 2024 jsem čekala své druhé dítě. Všechno se zdálo v pořádku, začala mi ale otékat noha a zčernalo chodidlo. Myslela jsem, že to souvisí s těhotenstvím. Když se mi narodila dcera, pojmenovala jsem ji Blessing, tedy Požehnání. Tehdy jsem objevila na noze malou, ale bolestivou a hnusající ránu. Zpanikařila jsem.

Šla jsem do nemocnice, kde mi předepsali různé léky na infekci, ale nic nezabíralo. Rána se zhoršovala, bolest byla nesnesitelná a já byla zoufalá. Zkoušela jsem i bylinky

a domácí odvary. Lidé v okolí říkali, že mě někdo očaroval. Naléhali, ať přestanu s moderní léčbou a jdu za tradičním léčitelem. V naší kultuře jsou pověry stále silné. Nemoci se často připisují kletbám nebo duchům. Nemocní čelí nejen bolesti, ale i odmítnutí, izolaci, někdy dokonce i vyhnání z komunity.

Nakonec jsem k jednomu léčitelovi šla. K mému překvapení mi neřekl, že jsem prokletá. Místo toho mi poradil, abych se obrátila na Rehabilitační centrum v Gantě. Říkal, že už viděl podobné případy a v Gantě je léčí.

Do Ganty jsem přijela druhý den. Po vyšetření mi sestra Daniela oznámila diagnózu – vředy buruli. Jde o vzácnou, ale velmi agresivní kožní nemoc, která napadá

i každodenním cvičením, abych znovu rozhýbala nohu. Učily mě, jak si zajistit správné prokrvení, abych předešla trvalým následkům. Léčba trvala dva měsíce – každý den cvičení, bolest, námaha, ale i malá vítězství.

Měla jsem štěstí. Na rozdíl od jiných komunit, kde jsou lidé s touto nemocí považováni za „prokleté“, v naší vesnici už lidé o vředech buruli slyšeli. Věděli, že jde o nemoc, kterou lze léčit. Nemusela jsem se bát, že mě někdo odmítne, že ztratím rodinu nebo domov. Navštěvují mě dcery s maminkou i přátelé a sourozenci. Díky nim se tu necítím sama.

Za všechno vděčím rehabilitačnímu centru v Gantě – lidem, kteří mě přijali, po-

měkké tkáně a vytváří hluboké, bolestivé rány. Pokud se neléčí včas, může vést až ke ztrátě končetiny nebo trvalému postižení. Měla jsem strach. Slyšela jsem, že lidé s touto nemocí končí na invalidním vozíku, nebo jim amputují nohy. Ale zároveň jsem cítila úlevu – konečně jsem věděla, co mi je.

Sestry byly neuvěřitelně trpělivé a laskavé. Pomáhaly mi s čištěním rány, převazy

starali se o mě s láskou a dali mi naději, že můj život může pokračovat. Bez nich bych tu dnes asi nebyla.

A pak přišla skvělá zpráva – kontrolní testy dopadly dobře a budu moci podstoupit operaci kožního štěpu. To znamená, že mi lékaři transplantují zdravou kůži na postižené místo, aby se rána lépe hojila. Těším se, že znovu

pomohu mámě s prodejem a postarám se o své děti. A taky mám sen: chci se vrátit do školy a naučit se pěstovat plodiny a pracovat v zemědělství. Věřím, že dá-li Bůh, je to možné.

Ještě mě čeká rehabilitace, ale už teď vím, že se vrátím domů. Bez bolesti. Bez strachu. Silněji.